

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยประชากรที่ใช้ในการวิจัย การสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 851 คน

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมด้วยการใช้สูตรของ Yamane's โดยใช้สูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ค่าความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (กำหนดให้มีค่าเท่ากับ .05)

แทนค่า

$$n = \frac{851}{1 + 851(0.05)^2}$$
$$= 272.10$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 272 คน

การสุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 1 ทำการหาจำนวนนักศึกษาที่ต้องการสุ่มในแต่ละชั้นปี โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาในแต่ละชั้นปี และในแต่ละชั้นภูมิจะทำการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน (Proportional Stratified Sampling) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม/ชั้น} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่มชั้น}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และจำนวนสัดส่วนตัวอย่างนักศึกษา (นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง)

(หน่วย: คน)

ชั้นปีของนักศึกษา	จำนวนนักศึกษา	จำนวนสัดส่วนตัวอย่าง นักศึกษา
ชั้นปีที่ 1	261	83
ชั้นปีที่ 2	212	68
ชั้นปีที่ 3	180	58
ชั้นปีที่ 4	198	63
รวม	851	272

ที่มา: สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ดังนั้น การสุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จากทั้งหมด 4 ชั้นปี สามารถแสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้ดังตารางที่ 1

ขั้นที่ 2 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เมื่อผู้วิจัยแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามชั้นปีที่ศึกษาแล้วคิดสัดส่วนต่อจำนวนนักศึกษาของแต่ละชั้นปี ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่าไรแล้วก็ทำการจับสลากเลือกกลุ่มตัวอย่างจากรายชื่อทั้งหมดของนักศึกษาแต่ละชั้นปีตามสัดส่วนที่คำนวณได้ข้างต้น โดยไม่มีการทดแทน (Without Replacement)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ เพศ ภูมิลำเนา รายได้ และชั้นปี

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการกล่อมเกลาทางการเมือง โดยสร้างข้อคำถามขึ้น 20 ข้อ โดยกำหนดระดับลักษณะการตอบแบบสอบถามตามมาตรารัด Rating Scale ทั้งหมด คือ 5 ระดับ คือ

	<u>ข้อความเชิงบวก</u>	<u>ข้อความเชิงลบ</u>
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

การแปลความหมายของคะแนน ใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง เป็นเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนน โดยนำคะแนนที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กำหนดดังนี้

$$\text{ช่องกว้างของคะแนนในแต่ละชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.33 หมายถึงระดับการกล่อมเกลาทางการเมืองน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.34 - 3.66 หมายถึงระดับการกล่อมเกลาทางการเมืองปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.67 - 5.00 หมายถึงระดับการกล่อมเกลาทางการเมืองมาก

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับทัศนคติ ความเชื่อ และค่านิยม เพื่อค้นหาและนำไปสู่ข้อสรุปเกี่ยวกับลักษณะวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คำถามส่วนนี้สร้างจากดัชนีชี้วัดลักษณะของค่านิยมแบบประชาธิปไตยที่ได้กำหนดไว้แล้ว มีจำนวน 30 ข้อ โดยกำหนดระดับลักษณะการตอบแบบสอบถามตามมาตราวัด Likert Scale ทั้งหมด 5 ระดับ

	<u>ข้อความเชิงบวก</u>	<u>ข้อความเชิงลบ</u>
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

การแปลความหมายของคะแนน ใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง เป็นเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนน โดยนำคะแนนที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กำหนดดังนี้

$$\text{ช่องกว้างของคะแนนในแต่ละชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 2.33 หมายถึง การมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในระดับต่ำ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.34 - 3.66 หมายถึง การมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.67 - 5.00 หมายถึง การมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในระดับสูง

การทดสอบเครื่องมือ

1. การหาค่าของความแม่นยำ (Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อทำการตรวจสอบและแก้ไขให้มีความถูกต้องเชิงเนื้อหา (Content Validity)

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดสอบ (Pre-Test) กับนิสิตสาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 30 คน แล้วจึงนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยวิเคราะห์เป็นรายข้อ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างข้อที่ 1 กับผลบวกของคะแนนข้ออื่นที่เหลือทั้งหมด และทดสอบความเชื่อมั่นโดยวิธีของ Cronbach's Alpha (วัลลภ, 2547) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นในแต่ละด้าน ดังนี้

2.1 ค่าความเชื่อมั่นของการอบรมกลุ่มเกษตรกรทางการเมืองของนิสิต ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8404

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนิสิต ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8191

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร (Document Research) โดยเป็นการตรวจเอกสารจากทฤษฎี เอกสารข้อมูล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย

2. การวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวนทั้งสิ้น 272 ชุด ไปสอบถามกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยผู้วิจัยจะทำการแจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษาด้วยตนเอง และรอรับแบบสอบถามที่ทำเสร็จสมบูรณ์กลับมาด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์โดยจะนำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาทั้งหมดมาวิเคราะห์ และประมวลผลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (Statistical Software)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับอธิบายเปรียบเทียบข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ค่า t - test ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ ซึ่งจำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม
4. ค่า F-test ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระซึ่งจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มขึ้นไป
5. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ในการศึกษาหาความสัมพันธ์และทิศทางความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยตัวแปรที่ใช้ในการศึกษามีลักษณะข้อมูลอยู่ในระดับมาตราส่วน หรือระดับอันดับ

ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ .05